

Ministerstwo Finansów

Departament Budżetu, Majątku i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej

Warszawa, 22 sierpnia 2023 roku

Sprawa: czasowe przenoszenie funkcjonariuszy
wychowujących dzieci do 8 roku życia
Znak sprawy: DBM4.105.60.2023
Kontakt: Sekretariat DBM
tel.: +48 22 694 30 93
e-mail: sekretariat.DBM@mf.gov.pl

Sławomir Siwy
Przewodniczący
Związku Zawodowego
Celnicy PL

Odpowiedź na pismo ZZ Celnicy PL - 64/23

Szanowny Panie Przewodniczący,

w nawiązaniu do przesłanego Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej pisma Związku Zawodowego Celnicy PL z dnia 17 lipca 2023 r. nr 64/23 dotyczącego zasadności uzyskania zgody funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej (dalej: funkcjonariusz) wychowującego dziecko do 8 roku życia, na czasowe przeniesienie do pełnienia służby w innej izbie administracji skarbowej, po dokonaniu analizy przepisów prawa w zakresie objętym powyższą korespondencją wyjaśniam co następuje.

Zasady i warunki przenoszenia zarówno czasowego i stałego funkcjonariuszy do innej jednostki organizacyjnej KAS zostały uregulowane w art. 162 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej¹ (dalej: ustawa o KAS). Przepis ten określa przypadki przeniesienia funkcjonariusza do innej jednostki organizacyjnej KAS, w tej samej albo innej miejscowości tj.:

- 1) stałe przeniesienie funkcjonariusza na takie samo lub równorzędne stanowisko;
- 2) stałe przeniesienie funkcjonariusza na takie samo lub równorzędne stanowisko – na wniosek funkcjonariusza;
- 3) czasowe przeniesienie funkcjonariusza.

---

¹ Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615 z późn. zm.)

We wszystkich ww. przypadkach przesłanką przeniesienia funkcjonariusza do innej jednostki organizacyjnej KAS są bieżące potrzeby KAS.

Jednocześnie, zgodnie z art. 167 ustawy o KAS w przypadku gdy przeniesienie funkcjonariusza wiąże się z przeniesieniem do innej miejscowości i dotyczy funkcjonariusza - kobiety w ciąży lub funkcjonariusza samodzielnie opiekującego się dzieckiem do lat 18, ustawodawca uzależnił przeniesienie tego funkcjonariusza od jego zgody.

Powyższy przepis stanowi podobną regulację do tej funkcjonującej na gruncie ustawy Kodeks pracy² tj. art. 178 § 2 zgodnie z którym, pracownika wychowującego dziecko do ukończenia przez nie 8 roku życia nie wolno bez jego zgody zatrudniać w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, w systemie czasu pracy, o którym mowa w art. 139, oraz delegować poza stałe miejsce pracy.

Należy natomiast odróżnić czasowe przeniesienie funkcjonariusza do pełnienia służby w innej miejscowości na podstawie art. 162 ust. 5 ustawy o KAS od delegowania pracownika poza stałe miejsce pracy na podstawie art. 178 § 2 ustawy Kodeks pracy.

Po pierwsze, czasowe przeniesienie funkcjonariusza do pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej KAS w innej miejscowości jest czynnością znacznie bardziej sformalizowaną i ustawowo uregulowaną niż delegowanie pracownika poza stałe miejsce pracy na gruncie przepisów prawa pracy. Ustawa o KAS określa szczegółowo zasady na jakich kierownik jednostki organizacyjnej albo Szef KAS dokonuje czasowego przeniesienia funkcjonariusza, w tym maksymalny okres pełnienia służby w innej jednostce i warunki przedłużenia tego okresu oraz uprawnienia przysługujące takiemu funkcjonariuszowi.

Przede wszystkim ustawa o KAS zawiera szereg instrumentów zabezpieczających interes osobisty funkcjonariusza, który został stale bądź czasowo przeniesiono do pełnienia służby w innej miejscowości. Część uprawnień w tym zakresie przysługuje także członkom rodziny takiego funkcjonariusza. Zgodnie np. z art. 168 ust. 1 ustawy o KAS przeniesienie funkcjonariusza do innej miejscowości, z której dojazd do miejsca zamieszkania jest znacznie utrudniony, wymaga zapewnienia funkcjonariuszowi odpowiednich warunków mieszkaniowych, z uwzględnieniem jego sytuacji rodzinnej. Ponadto w myśl ust. 2 ww. przepisu funkcjonariuszowi przysługuje zwrot udokumentowanych kosztów przeniesienia, w tym zwrot kosztów podróży. Zabezpieczenie interesów funkcjonariusza, którego dotyczy czasowe przeniesienie do innej miejscowości polega również na zagwarantowaniu temu funkcjonariuszowi rekompensaty finansowej, przyznawanej w zależności od spełnienia warunków określonych w rozporządzeniu określającym szczegółowe warunki i zasady przyznawania świadczeń w związku z przeniesieniem funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej do innej miejscowości³. Przykładowo funkcjonariuszowi czasowo przeniesionemu do pełnienia służby w innej miejscowości przysługuje zwrot kosztów podróży obejmujących zarówno podróż do miejsca pełnienia służby jak i podróż powrotną po okresie przeniesienia do macierzystej jednostki oraz diety za czas przejazdu i za

---

² Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyznawania świadczeń w związku z przeniesieniem funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej do innej miejscowości (Dz. U. poz. 1425).

pierwszą dobę pobytu w nowym miejscu zamieszkania (§ 15 ust. 1) oraz zwrot kosztów przejazdu, raz w miesiącu, do miejsca stałego zamieszkania i z powrotem, w celu odwiedzenia członków rodziny (§ 15 ust. 2 w zw. z § 11 ust. 3 pkt 2).

Po drugie, pojęcie oddelegowania funkcjonariusza funkcjonuje na gruncie ustawy o KAS w odniesieniu do zupełnie innych przypadków, które wiążą się z czasowym wykonywaniem zadań w innej służbie mundurowej lub innym podmiocie (instytucji lub organizacji) bądź pełnieniem określonej ustawowo funkcji czy też wykonywaniem obowiązków służbowych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na fakt rozróżnienia obu pojęć przez ustawodawcę wskazuje również użyte w art. 166 ust. 1 ustawy o KAS, określającym zasady oddelegowania funkcjonariusza do pełnienia służby poza terytorium kraju, odniesienie do uprawnień funkcjonariuszy, których dotyczy przeniesienie do innej miejscowości.

Po trzecie, regulacje dotyczące uprawnień pracowniczych nie mogą być przenoszone wprost na grunt stosunków służbowych, a zastosowanie ww. przepisów względem funkcjonariuszy winno uwzględniać specyfikę służby i charakter stosunku służbowego, który charakteryzuje się dyspozycyjnością i podporządkowaniem, co wiąże się z możliwością przeniesienia funkcjonariusza, jeśli zajdzie taka potrzeba. Jeżeli analiza potrzeb Krajowej Administracji Skarbowej wykaże, że posiadane kwalifikacje i doświadczenie zawodowe funkcjonariusza są niezbędne przy realizacji zadań w innej jednostce KAS, to Szef Krajowej Administracji Skarbowej albo kierownik jednostki organizacyjnej może dokonać przeniesienia tego funkcjonariusza do tej jednostki, a wymóg uzyskania zgody funkcjonariusza jest ograniczony do wskazanych w ustawie o KAS przypadków. Powyższe wynika przede wszystkim z charakteru stosunku służbowego funkcjonariusza, który nie jest stosunkiem pracy, lecz stosunkiem administracyjnym, co wielokrotnie było podkreślane w orzecznictwie. W przeciwieństwie do stosunku pracy, w którym strony mogą z uwzględnieniem zasady równości kształtować jego poszczególne elementy, w stosunku służbowym organ jednostronnie i władczo kształtuje sytuację prawną funkcjonariusza⁴. Podkreślić należy, że stosunek służbowy powstaje na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do służby, zatem funkcjonariusz może kształtować swoją sytuację prawną co do podjęcia decyzji o zgłoszeniu do służby, ale już nie co do ustalania warunków jej pełnienia, które są określone w ustawie o KAS i wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych. Funkcjonariusz nie jest zatem pracownikiem w rozumieniu ustawy Kodeks pracy, ale funkcjonariuszem pełniącym służbę w określonej jednostce KAS w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o KAS.

W celu zrekompensowania przymusowego charakteru czasowego bądź stałego przeniesienia do innej miejscowości funkcjonariusza, który nie znajduje się w kręgu osób z art. 167 ustawy o KAS, wprowadzono szereg uprawnień o których wspomniano wyżej.

Po czwarte, co prawda art. 214 ustawy o KAS odsyła do przepisów ustawy Kodeks pracy w zakresie uprawnień pracowniczych, natomiast zawiera zastrzeżenie, zgodnie z którym przepisy te mają zastosowanie do funkcjonariuszy, chyba, że przepisy ustawy o KAS zawierają korzystniejsze rozwiązanie. Mając z kolei na uwadze całokształt uregulowań

---

⁴ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29.01.2013 r., sygn. akt II SA/Wa 1109/12, Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9.01.2007 r., II PZP 7/06, OSNP 2008, Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17.01.1997 r., sygn. akt: I PKN 66/96, OSNP 1997

dotyczących czasowego pełnienia przez funkcjonariuszy służby w innej miejscowości, w szczególności szereg uprawnień przysługujących funkcjonariuszowi (a w przypadku przeniesienia stałego również członkom jego rodziny), a także specyfikę służby oraz rozróżnienie w ustawie o KAS przeniesienia funkcjonariusza od oddelegowania funkcjonariusza należy uznać, że przepis art. 214 ustawy o KAS nie będzie miał w tym przypadku zastosowania.

Powyższe prowadzi do wniosku, że również przepis art. 178 § 2 ustawy Kodeks pracy przewidujący konieczność uzyskania zgody pracownika z dzieckiem do 8 roku życia na oddelegowanie poza stałe miejsce pracy nie ma zastosowania do funkcjonariuszy, których dotyczy czasowe przeniesienie do pełnienia służby w innej jednostce KAS. Tym samym czasowe przeniesienie funkcjonariusza wychowującego dziecko do lat 8 nie wymaga uprzedniej zgody tego funkcjonariusza.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że każdy przypadek czasowego przeniesienia funkcjonariusza do innej jednostki organizacyjnej KAS, w szczególności do innej miejscowości, który nierzadko wiąże się z koniecznością przeorganizowania życia osobistego, należy rozpatrywać indywidualnie oraz z uwzględnieniem warunków rodzinnych i osobistych funkcjonariusza, którego dotyczy przeniesienie. Jednakże należy pamiętać, że dbałość o indywidualne potrzeby funkcjonariusza nie może kolidować z dobrem służby i utrudniać należytego wypełniania obowiązków służbowych.

Z wyrazami szacunku

Magdalena Hejna

Dyrektor

Departamentu Budżetu, Majątku i Kadr Krajowej Administracji Skarbowej